

Bekeer u en geloof het Evangelie

Marcus 1.14-20

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2012; Arnhem-Nijmegen 2018

C.S. Lewis, die bekende schrijver uit Oxford, vergeleek de mensheid eens met onwetende kinderen. Wij lijken van nature niet geïnteresseerd te zijn om Jezus Christus te volgen.

Mensen zijn, zegt Lewis, als “een onwetend kind dat doorgaat met het maken van moddertaartjes in een achterbuurt, omdat het zich niet kan voorstellen wat bedoeld wordt met het aanbod van een vakantie aan zee. Wij zijn veel te gemakkelijk tevreden te stellen.”

Maar als een kind. De zee nooit heeft gezien, hoe kan hij dan weten dat er iets beters is dan moddertaartjes bakken in zijn achterbuurt?

Hoe kan iemand die het magnifieke Koninkrijk van God nooit heeft gezien, besluiten om Jezus te gaan volgen?

Dat is werkelijk het kernwerk van de Heilige Geest: ons denken veranderen en ons leven veranderen. Onze Evangelielezing van vandaag gaat precies over deze radicale verandering.

1. Goed nieuws – het Koninkrijk is nabij

Jezus was gedoopt door Johannes de Doper. Dat was een werkelijk verheven moment – de Heilige Geest daalde neer op Jezus om Hem kracht te geven voor Zijn bediening.

Maar deze Johannes de Doper werd gearresteerd. Er zijn tijden waarin goede mensen lijden omdat zij goed zijn.

Johannes werd gearresteerd en uiteindelijk gedood omdat hij, in de kracht van de Heilige Geest, de waarheid sprak tegen de politieke machthebbers van zijn tijd. In veel landen moeten zulke eerlijke profetische stemmen vandaag de dag ook vrezen voor hun leven.

Onze Heere Jezus verliet de omgeving van Jeruzalem toen Johannes gearresteerd werd, waarschijnlijk omdat Hij wilde voorkomen dat ook Hij gearresteerd zou worden. Hij vertrok naar Galilea, waar de godsdienstige en politieke leiders van Jeruzalem weinig invloed hadden. En in Galilea kon Jezus Zijn prediking vrij voortzetten.

Jezus verkondigde het goede nieuws van God, het Evangelie van God, en dit goede nieuws was dat het Koninkrijk van God zeer dichtbij was, binnen handbereik.

Er bestaat geen twijfel over dat veel Joden in Zijn dagen, toen zij Jezus hoorden spreken over het Koninkrijk, dit verwarden met hun politieke verwachtingen van een hersteld land Israël. Had God dat immers niet zo vaak beloofd in het Oude Testament?

Maar als mensen de tijd namen om goed naar Jezus te luisteren, ontdekten zij dat Hij sprak over iets groters en diepers. Het Koninkrijk van God is een geestelijk rijk, geen politieke organisatie.

Het Koninkrijk waarover Hij sprak had te maken met de heerschappij van God in het leven van mensen, in Zijn kerk, en uiteindelijk met Gods heerschappij over het heelal.

Dat was goed nieuws. In een wereld waar mensen zoals Johannes gearresteerd worden omdat zij de waarheid spreken en uiteindelijk onthoofd worden, hebben wij dit vergezicht nodig, deze hoop aan de horizon.

Als u ziek en vermoeid bent, misschien letterlijk, lichamelijk, dan hebt u deze hoop nodig dat God op een dag alle dingen nieuw zal maken.

Als u moe bent van het onrecht in deze wereld, van kinderarbeid, van de uitbuiting van vrouwen, van leugenachtige politici, van honger en armoede, van een samenleving die steeds meer uiteen lijkt te vallen, dan hebben wij deze hoop nodig dat God het recht zal herstellen.

Als u moe bent van uzelf. U had zulke grote plannen om een beter mens te worden, maar ziet hoe grondig u het telkens weer verkeerd doet. Dan hebben wij de hoop nodig dat God alle dingen nieuw zal maken – ook onszelf.

Jezus zei tweeduizend jaar geleden dat Zijn Koninkrijk nabij was. Wij moeten Zijn woorden serieus nemen. Hij sprak niet alleen over Gods uiteindelijke vernieuwing van deze wereld, maar Zijn Koninkrijk kwam werkelijk nadat Hij uit de dood was opgestaan en toen de Heilige Geest in het leven van de kerk kwam wonen.

Gods Koninkrijk **is gekomen** – Jezus heeft Zijn heerschappij over ons gevestigd. U bent vandaag deel van Zijn domein; een tempel van de Heilige Geest. En Gods Koninkrijk **zal komen** – wanneer Hij alle dingen voorgoed nieuw zal maken.

Jezus is gekomen om ons binnen te leiden in dit Koninkrijk van God. De deur staat open; de hemel is geopend. Zijn stem klinkt ook vandaag luid en duidelijk: bekeer u, geloof het Evangelie, en laat u dopen. En de Heilige Geest werkt eraan om ervoor te zorgen dat wij luisteren en gehoorzamen.

Bekering en geloof – misschien denkt u: dat heb ik al gedaan. Maar hebt u nog even geduld met mij.

2. Bekeer u en geloof

“Bekeer u”, zegt Jezus. Dat is het juiste antwoord op Zijn aankondiging dat Zijn Koninkrijk nabij is. Het Griekse woord voor bekering is *metanoia*. Dat betekent letterlijk: een verandering van denken.

Het betekent een verandering in de manier waarop u naar dingen kijkt.

Is het u opgevallen hoeveel mannen de laatste jaren “berouw” hebben getoond nadat zij beschuldigd werden van seksueel misbruik van vrouwen? Nadat zij ontmaskerd waren, de media begonnen te berichten en zij niets meer konden ontkennen, toonden zij spijt.

Ik kan niet in het hart van die mannen kijken, maar wij kennen allemaal ons eigen hart. Wij hebben de neiging twee dingen met elkaar te verwarren: verdriet over de *gevolgen* van de zonde - zeg maar: imagoschade - en verdriet over de zonde zelf.

Veel mensen hebben diepe spijt vanwege de ellende waarin de zonde hen heeft gebracht, maar ik vermoed dat, als mensen er redelijk zeker van konden zijn dat zij de gevolgen konden ontlopen, zij hetzelfde opnieuw zouden doen.

Vaak haten mensen niet de zonde zelf, maar de gevolgen ervan.

Dat is niet de verandering van hart waar Jezus over spreekt.

Ware bekering betekent dat iemand verkeerd gedrag gaat haten omdat dat gedrag verkeerd is. Er is werkelijk iets mis met ons.

Maar dat is moeilijk toe te geven als u niet weet dat een hemelse Vader op u wacht met open armen; als u niet weet dat deze hemelse Vader u liefheeft ondanks uw donkere kant; als u niet weet dat door Jezus volledige vergeving wordt aangeboden. Dan kan berouw zwaar, verschrikkelijk en pijnlijk zijn, misschien wel onmogelijk.

Als je jezelf ziet zoals u werkelijk bent, zonder de hoop van het Evangelie, kan dat vernietigend zijn.

Daarom zegt Jezus niet alleen dat wij ons moeten bekeren; Hij zegt ook dat wij moeten geloven in het Evangelie.

Wij moeten geloven in de hoop van het Evangelie en in Gods plan om ons leven te vernieuwen. Wij moeten Jezus op Zijn woord geloven, geloven dat God werkelijk de God is over Wie Hij heeft gesproken, dat God de wereld zo liefheeft dat Hij elk offer wil brengen om ons terug te brengen tot Zichzelf.

Als wij zulk geloof hebben, zijn wij ook in staat de waarheid over onze donkere kant te zien. Over onze zonde. Zonder zulke hoop op God kan eerlijkheid tegenover onszelf veel te zwaar zijn.

Maar als wij ons met ons hart bekeren en met ons hart geloven dat Jezus Christus Heere is – de Koning van het Koninkrijk – dan zijn wij veilig in de handen van de liefdevolle Vader.

U hebt dat al gedaan? Geweldig. Wij moeten kunnen terugkijken op ons leven en zeggen: ja, ik heb mij bekeerd, ja, ik geloof, ik ben deel van Zijn Koninkrijk. Prijs God!

Maar bekering is geen eenmalige gebeurtenis en niet alleen het begin van het christelijke leven. Als christenen ervaren wij voortdurend de wisselwerking van God leren kennen, ons bekeren, Hem beter leren kennen, ons opnieuw bekeren, enzovoort.

Wij zijn nooit klaar met dat proces, omdat wij nog niet volmaakt zijn. En hoe dichter wij bij God leven, hoe dichter wij bij het licht zijn, des te beter wij de duisternis in onszelf zien.

Daarom is het logisch dat, hoe naarmate u langer christen bent, het zoeklicht van de Heilige Geest steeds meer donkere plekken aan uzelf kenbaar maakt.

Paus Johannes Paulus II zegt hierover in *Dives in Misericordia*, bladzijde 13:

“Ware kennis van de God van barmhartigheid, de God van tedere liefde, is een voortdurende en onuitputtelijke bron van bekering, niet alleen als een tijdelijk innerlijk handelen, maar ook als een blijvende houding, als een gesteldheid van de geest.”

Wij houden nooit op om ons denken en ons leven opnieuw naar God toe te keren.

Wij moeten onze bekering steeds opnieuw vernieuwen, zelfs nadat wij al lange tijd christen zijn.

3. Maak uw handen leeg, laat de netten vallen

Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes bekeerden zich toen Jezus voorbijging en hen riep Hem te volgen.

Zij moesten de netten loslaten die zij gebruikten om te vissen; zij moesten het werk op de boot achterlaten; van hen werd gevraagd hun vader en hun familiebedrijf achter zich te laten.

Dat vereiste moed van deze vier mannen.

Het is al moeilijk genoeg om los te laten wat je vasthoudt. En er waren ook gevaren aan verbonden – Johannes was zojuist gearresteerd; als zij Jezus zouden gaan volgen, wat zou er dan met hen gebeuren?

Bovendien waren Jakobus en Johannes neven van Jezus – zij waren zonen van Salome, de zuster van Maria, de moeder van Jezus. Zouden zij werkelijk luisteren naar hun neef die hen opdroeg Hem te volgen?

Maar zij deden het, en dat betekende een radicale verandering voor hen.

Zij gaven hun werk op.

Dat is niet gebruikelijk voor mensen die geroepen worden om Jezus te volgen. De apostel Paulus vertelt de gelovigen in Korinthe dat zij moeten blijven bij het werk dat zij hadden toen God hen riep.

Voor onze Heere is uw werk, als u werk hebt, goed.

Maar de eerste discipelen die Jezus riep, moesten hun werk neerleggen – zij moesten Jezus volgen, weg van het Meer van Galilea, weg van hun visserijbedrijf.

Volgens de geschiedschrijver Flavius Josephus, die enige tijd gouverneur van Galilea was, waren er ongeveer driehonderddertig vissersboten op het Meer van Galilea. Hij kon het weten want hij ving er belasting voor.

Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes moesten dat nu verlaten om deel uit te maken van de kleine elite van Jezus' stoottroepen. Zij hadden als apostelen een heel bijzondere roeping.

Jezus roept ons allemaal – tot bekering en geloof – en wij komen met lege handen tot Hem. Wij hebben Hem niets aan te bieden.

Maar het is genoeg als wij onszelf aan Hem geven, en dat is precies waar ons christelijke leven om draait.

William Barclay, een Anglicaans theoloog, schreef mooie woorden over wat er gebeurt wanneer Jezus mensen roept:

“Jezus zei niet tegen hen: ‘Ik heb een theologisch systeem dat ik graag door jullie onderzocht wil hebben; ik heb bepaalde theorieën waarover ik wil dat jullie nadenken; ik heb een ethisch systeem dat ik met jullie wil bespreken.’ Nee, Hij zei: ‘Volg Mij!’ Alles begon met een persoonlijke reactie op Hemzelf; alles begon met die trek aan het hart die onwankelbare trouw voortbrengt.”

“Volg Mij”, zei Jezus, en onmiddellijk volgden zij Hem.

Jezus gaf hun niet de mogelijkheid om nee te zeggen. Het is Jezus Die hen uitkiest: Hij greep in in het leven van de apostelen, zoals Hij ook ingrijpt in uw leven, zonder eerst uw toestemming te vragen: Hij is per slot van rekening uw Heere.

Wanneer wij met Hem geconfronteerd worden, zoals vandaag, hebben wij geen andere keuze dan Hem te volgen, ons hart naar Hem toe te keren, weg van wat verkeerd is en naar Hem toe. En in Hem te geloven.

En Jezus biedt ons dan geen luie stoel aan. Hij gaf Zijn eerste discipelen een taak, en niet eens een gemakkelijke taak. En tweeduizend jaar later roept Hij nog steeds mensen om Hem te volgen, en geeft Hij ons werk te doen.

Werk: God liefhebben en onze naaste liefhebben.

Dat gaat niet over gevoelens, maar over daden. Zeker, liefde heeft motivatie nodig die alleen de Heilige Geest kan geven – maar het moet, het moet, het moet leiden tot handelen.

Iedere mens heeft iets nodig waarin hij zijn leven kan investeren. En dat is wat Jezus ons aanbiedt – of beter gezegd: opdraagt. De uitdagende taak van volledige gehoorzaamheid.

Conclusie

Laten wij ons opnieuw toewijden aan het volgen van Hem – zoals wij dat waarschijnlijk al zo vaak hebben gedaan. Maar bekering is het proces waarbij wij ons hart telkens opnieuw naar God keren.

Laten wij onze prioriteiten op orde brengen. Laten wij ons afkeren van het verkeerde en ons hart en ons denken richten op wat goed is. En laten wij geloven in Hem, onze Heere en onze God, Die ons leven weer recht gemaakt heeft voor God.

Jezus zegt: “Volg Mij”, dus dat is wat wij doen.

+ In de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.